

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

Președinte – Ghenadie Nicolaev,

Judecători – Nadejda Toma, Petru Moraru,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Zmeu Alexandru în numele inculpatului Agadjanov Artur Djivanovici împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui

Agadjanov Artur Djivanovici, născut la 02.02.1983, originar și domiciliat mun. Chișinău, str. A. Russo, 13/2, ap.2.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 04.12.2012 – 26.09.2013,*
2. *Instanța de apel: 02.12.2013 – 03.04.2014,*
3. *Instanța de recurs: 25.09.2014 – 22.10.2014.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru din 26 septembrie 2013, Agadjanov Artur a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.188 alin.(2) lit. e), f) Cod penal la 6 (șase) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Măsura preventivă - arestul, s-a menținut pînă la intrarea în vigoare a sentinței.

Termenul executării pedepsei s-a calculat din 26 septembrie 2013, cu includerea termenului aflării sub arest, din 02 noiembrie 2012.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, la 31 octombrie 2012, aproximativ pe la orele 21.30, Agadjanov A., urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, a pătruns în casa nr. 5 din strada șoseaua Hîncești, mun. Chișinău, unde i-a atacat pe Baștovoii M. și Tabaran D. și minorul Harabara V, folosind în calitate de armă o daltă și un cuțit de vînătoare, amenințînd cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei, și a sustras deschis de la cet. Baștovoii M. bani în sumă de 40 lei, de la cet. Tabaran D. bani în sumă de 120 lei în valoare de 500 lei și de la minorul Harabara V. un telefon mobil marca „HTC”,

model „Desire S” în valoare de 8000 lei, cu cauzarea ultimului a unui daune considerabile, părăsind locul comiterii infracțiunii.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procurorul în Procuratura sectorului Centru, Postovanu V. și de avocatul Barbacaru Z. În numele inculpatului Agadjanov A.

3.1. În motivarea apelului procurorul a invocat că, instanța de fond corect a încadrat acțiunile lui Agadjanov A. în baza art.188 alin.(2) lit. d), f) Cod penal, însă contrar prevederilor art. 387 Cod de procedură penală nu s-a expus asupra acțiunii civile a părților vătămate Tabaran D. și Baștovoii M., cărora le-a fost cauzat un prejudiciu material prin acțiunile infracționale ale inculpatului.

A menționat că aceștia, în baza cererilor depuse în cadrul urmăririi penale au fost recunoscuți în calitate de părți civile, iar fiind audiați în ședința de judecată, Tabaran D. și Baștovoii M. și-au susținut acțiunea civilă înaintată, solicitând încasarea de la inculpatul Agadjanov A. valoarea prejudiciului material cauzat, în sumă de 620 lei și respectiv 40 lei.

A solicitat casarea sentinței în partea, ce ține de latura civilă cu pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie admisă acțiunea civilă înaintată de către părțile vătămate Tabaran D. și Baștovoii M. cu dispunerea încasării din contul inculpatului Agadjanov Artur Djivan în beneficiul părții vătămate Tabaran Dan a sumei de 620 lei, iar în beneficiul părții vătămate Baștovoii Mircea a sumei de 40 lei.

3.2. Avocatul Barbacaru Z. a solicitat recalificarea acțiunilor inculpatului Agadjanov A. din art. 188 alin.(2) lit. e), f) Cod penal în art.187 alin.(2) lit. d), f) Cod penal, și stabilirea unei pedepsei cu aplicarea prevederilor art.79, 90 Cod penal.

În motivarea apelului a invocat că, instanța de fond incorect a calificat acțiunile inculpatului ca tâlhărie, care nu și-a găsit confirmare în ședința de judecată, deoarece totalitatea de probe acumulate dovedesc cu certitudine că în acțiunile acestuia sunt întrunite elementele infracțiunii de jaf, prevăzute în art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, fapt dovedit prin declarațiile inculpatului, care a recunoscut vina sa parțial, în ce privește sustragerea bunurilor indicate în rechizitoriu, intenția a apărut când acesta deja se afla în apartamentul indicat, fiind convins că martorul Semionov, cunoscutul său, se ascunde de el anume acolo, nu-i răspunde la apelurile telefonice, deoarece nu dorește să-i întoarcă datoria.

Apelantul a menționat că, declarațiile părților vătămate sunt contradictorii și lipsite de consecutivitate, nu coincid cu depozițiile făcute la urmărirea penală, iar instanța de judecată a lăsat fără atenție acest fapt. Totodată consideră că, nu s-a stabilit în cadrul cercetării judecătorești faptul, că inculpatul a avut careva obiect în mână, deoarece el declară că ținea o lanternă, și doar din depozițiile părților vătămate se constată că inculpatul a avut în mână o daltă, deși părțile vătămate nu au putut descrie acest obiect, cu toate că în odaie vizibilitatea sau iluminarea era bună. Mai mult ca atât, acest obiect nici nu a fost anexat la materialele cauzei.

Avocatul a mai subliniat că, inculpatul nu a întreprins careva acțiuni cu caracter agresiv față de părțile vătămate, care ar fi fost considerate periculoase pentru viața și sănătatea lor, în caz contrar aceștia ar fi opus rezistență, fapt ce nu s-a întâmplat, părțile vătămate reacționând calm la acțiunile inculpatului. În ședințele instanței de fond părțile vătămate nu au insistat ca inculpatul să fie pedepsit și careva pretenții materiale sau morale nu au avut.

De asemenea a solicitat stabilirea unei pedepse cu închisoarea în baza art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal mai blânde decât cea prevăzută de lege, fără amendă, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, ținând cont de scopul și motivele infracțiunii, comportamentul inculpatului după consumarea infracțiunii, recunoașterea vinovăției, căința sinceră, aflarea în stare de arest 12 luni, timp în care i-a decedat tatăl și el a rămas unicul întreținător al familiei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2014 au fost respinse apelurile, ca fiind nefondate, cu menținerea hotărârii atacate.

În termenul executării pedepsei aplicate inculpatului Agadjanov A. s-a inclus timpul reținerii și arestării preventive: din 02 noiembrie 2012 până la ziua pronunțării deciziei.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Agadjanov A. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. e), f) Cod penal - *„tîlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate, cu aplicarea unui obiect folosit în calitate de armă, cu cauzarea de daune considerabile”*.

Instanța de apel a conchis că nu există temeii pentru a da o nouă apreciere probelor, fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare, cum ar fi:

- declarațiile părților vătămate Baștovoii M., Tabaran D., Harabara V.; a martorilor Colesnicov D., Semioniov C., Harabara I.
- procesele - verbale de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 01.11.2012, din numele cet. cet. Baștovoii M., Tabaran D. și Harabara V., care au solicitat atragerea la răspunderea penală a persoanei necunoscute, care la 31.10.2012 prin amenințare le-a sustras bunurile personale (f.d.7-9);
- procesul - verbal de cercetare la fața locului din 31.10.2012 cu tabel fotografic, conform căruia a fost supus cercetării încăperile casei nr. 5 din strada șoseaua Hîncești, mun. Chișinău, unde a fost comisă infracțiunea (f.d. 13-22);
- procesul - verbal de ridicare din 01.11.2012, conform căruia de la cet. Agadjanov A. a fost ridicat telefonul mobil ce aparține minorului Harabara V. (f.d.24);

- procesele - verbale de recunoaștere a persoanelor cu tabele fotografice, conform cărora Agadjanov A. a fost recunoscut de către Baștovoii M. și Tabaran D., ca acea persoană care i-a amenințat (f.d.38-41);
- procesul - verbal de examinare a obiectului cu fototabel (f. d. 56-57);
- cererea și ordonanța de restituire a bunurilor materiale, din care rezultă că partea vătămată Harabara I. și-a primit la păstrare telefonul mobil, ridicat de la Agadjanov A. (f.d.71,72)
- procesul - verbal de confruntare, efectuat între partea vătămată Baștovoii M. și învinuitul Agadjanov A. (f.d.86).

Referitor la argumentele avocatului Barbacaru Z. privind recalificarea faptei săvârșite de către inculpatul Agadjanov A., instanța de apel le-a apreciat ca neîntemeiate, deoarece s-a constatat cu certitudine că inculpatul, urmărind scopul de cupiditate, folosind o dalta, în calitate de armă, amenințând părțile vătămate cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea acestora prin acțiuni cu caracter agresiv, exteriorizate într-o formă a cărei semnificație este absolut evidentă și univocă pentru victime, atacându-le, le-a sustras bunurile, cauzându-le daune în proporții considerabile.

Amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea victimelor rezidă în faptul, că prin obiectul folosit - dalta, apt să provoace consecințe periculoase pentru viața și sănătatea persoanei, precum și prin acțiunile agresive și surprinzătoare asupra victimelor, inculpatul a creat o situație de natură să inspire temerea ca ultimele să creadă, în mod real și imediat, că sînt supuse violenței periculoase pentru viața și sănătatea lor, totodată, neavînd resursele psihice necesare pentru a rezista constrîngerii, astfel fiind deposedate de bunurile materiale ce le aparțineau.

Versiunea inculpatului, precum că n-a aplicat dalta față de victime nu are acoperire probatoare și se combate prin probele administrate, în special, prin declarațiile victimelor, care sînt constante și credibile.

Instanța de apel de asemenea a constatat că la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61 și 75 Cod penal, ținut cont de circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpatului, corect concluzionînd că atingerea scopului pedepsei se va asigura prin aplicarea închisorii.

Totodată, au fost apreciate nefondate și motivele invocate de procuror, în ce privește latura civilă, deoarece analizînd conținutul sentinței rezultă, că prima instanță nu s-a expus asupra acestei chestiuni și a considerat că, instanța de fond corect a procedat, întrucît din actele dosarului, precum și din declarațiile părților vătămate rezultă, că în cursul procesului penal, pînă la terminarea cercetării judecătorești, acțiunea civilă n-a fost înaintată în conformitate cu prevederile art.221 alin.(1)-(3) Cod de procedură penală. Astfel, s-a menționat că potrivit art.221 alin(5) Cod de procedură penală, părțile vătămate au dreptul de a înainta acțiunea civilă în ordinea procedurii civile.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Zmeu Al. în numele inculpatului Agadjanov A., solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei hotărâri, prin care inculpatul Agadjanov A. să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.f) Cod penal și stabilită o pedeapsă de 3 (trei) ani închisoare cu suspendarea condiționată a executării acesteia pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

În motivarea recursului invocă necesitatea de a recalifica acțiunile inculpatului din art.188 alin.(2) lit. e), f) în art. 187 alin.(2) lit.f) Cod penal, deoarece lipsesc elementele componenței infracțiunii de tâlhărie, fiindcă inculpatul n-a avut niciodată în mână o daltă, dar o lanternă cu care nicidecum nu este posibil de a săvârși tâlhăria sub formă de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei agresate.

Consideră că, la stabilirea pedepsei pe art.187 alin.(2) Cod penal, instanța de judecată trebuie să țină cont de prevederile art. 61,75,90 Cod penal și să atragă atenția la faptul că, inculpatul a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii de jaf, se căiește sincer de cele comise, are antecedente penale stinse, la întreținere un copil minor și părinte pensionar, dorește să se încadreze în societate ca o persoană pozitivă. Deci, sunt întrunite toate condițiile pentru dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece temeiurile invocate nu se încadrează în cele prevăzute de art.427 Cod de procedură penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul invocă drept temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, iar potrivit acestei norme, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara o eroare de drept, comisă de aceasta, atunci când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Potrivit art. 113 alin. (1) CP, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei

prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

În scopul aplicării corecte a prevederilor legale enunțate vine practica judiciară stabilită potrivit căreia *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Reieșind din prevederile legale și practica judiciară stabilită, pentru verificarea existenței temeiului, prevăzut în art. 427 al.1 p. (12) instanța de recurs trebuie să țină seama de fapta săvârșită, așa cum aceasta a fost stabilită de către instanța de apel, dar va supune unui control riguros încadrarea juridică a faptelor stabilite, verificînd dacă acestea au fost încadrate corect potrivit normei penale.

În speța dată, inculpatul Agadjanov A. a fost pus sub învinuire de către organul de urmărire penală și condamnat de către instanțele ierarhic inferioare în baza art. 188 alin.(2) lit. e), f) Cod penal - *„tîlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate, cu aplicarea unui obiect folosit în calitate de armă, cu cauzarea de daune considerabile”.*

Colegiul penal menționează că, pentru existența infracțiunii de tîlhărie este important ca apariția scopului de sustragere la făptuitor să preceadă acțiunea de atac însoțită de aplicarea violenței sau amenințării cu violența. Prin sintagma *amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei agresate* se înțelege efectuarea de către făptuitor a unui atac de natură să inspire victimei temerea de a fi supusă violenței periculoase pentru viața sau sănătatea ei, act care o pune în situația de a nu mai avea resursele psihice necesare pentru a rezista constrîngerii.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că este elocventă motivarea instanței de apel, care indică asupra faptului că *„prin obiectul folosit - dalta, apt să provoace consecințe periculoase pentru viața și sănătatea persoanei, precum și prin acțiunile agresive și surprinzătoare asupra victimelor, inculpatul a creat o situație de natură să inspire temerea ca ultimele să creadă, în mod real și imediat, că sînt supuse violenței periculoase pentru viața și sănătatea lor, totodată, neavînd resursele psihice necesare pentru a rezista constrîngerii, astfel fiind deposedate de bunurile materiale ce le aparțineau”.*

Colegiul penal reține și faptul că, criticile formulate de recurent în recursul declarat, au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în privința inculpatului, în instanța de fond și instanța de apel.

Astfel, instanța de recurs concluzionează că instanța de fond și cea de apel, corect au apreciat probele în sensul art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungînd la concluzia corectă privind condamnarea inculpatului Agadjanov A., deoarece în acțiunile lui sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2)

lit. e), f) Cod penal, iar la motivarea soluției de către instanța de apel privind aplicarea pedepsei individualizate în privința inculpatului, fiind respectate prevederile legale prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, inculpatului fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea săvârșită.

În consecință, Colegiul reține că, temeiul invocat de recurent prevăzut la art. 427 alin. (1) pct.12) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de eroare de drept în speța examinată nu s-a comis, prin urmare, hotărîrea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Zmeu Alexandru în numele inculpatului Agadjanov Artur Djivanovici împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui **Agadjanov Artur Djivanovici**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia integrală publicată la 03 decembrie 2014.

Președinte

Ghenadie Nicolaev

Judecători

Nadejda Toma

Petru Moraru